

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἑσωτερικοῦ δρ. 6. — Ἑξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
«Ἀναπλάσεως» καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
ἐδρ. Φλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνεδρον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ὀρθοσκεία καὶ αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι, ὑπὸ F. Belletx. — Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἱερουσόλυμα, ὑπὸ Κρυσταλλίας Δασκαλοπούλου — Ὅτι τὴν ὕλην ἐποίησεν ὁ Θεός, ὑπὸ Ἀρχιμ. Χ. Ι. — Ὁ Ραββῖνος Ἰσαὰκ Μ., ὑπὸ Νικ. Χ. — Ἀμβράζη — Ἡ εὐτυχία (διήγημα), ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Παπαδοπούλου — Καταβίβη ἀνέκκλητος τῶν περὶ τὸν «Δόγαν», οὐδ' οὐδ' ὁ ἅγιος σφίζει Σομεῶν, ὑπὸ Κ. Α. Διαληγεμά.

Ἡ ὀρθοσκεία καὶ αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι ὑπὸ F. BELLETX

ΚΕΦ. Β'.

Ἡ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Γ'.

Αἱ καταπληκτικαὶ αὗται δυνάμεις, αἱ κινεῖσθαι τὰ ἄτομα, εἶνε αἱ αὗται πρὸς τὰς ζωογονοῦσας τοὺς κόσμους ἐν τῷ διαστήματι. Ἡ ἔλξις, ἡ θερμότης, τὸ φῶς, ὁ ἠλεκτρισμὸς δύνανται νὰ παράγονται δι' ἀλλήλων. Καίοντες τεμάχιον γαιάνθρακος, παράγωμεν ἔξωσιν ἄνθρακος καὶ δευτέρου ἐκπέμποντα θερμότητα, τὴν ὅποιαν ἡ ἀτμομηχανὴ μετασχηματίζει εἰς κινήτηριον δυνάμιν· ἡ δυνάμις αὕτη παράγει τὸν ἠλεκτρισμὸν· ὁ ἠλεκτρισμὸς τὸ βλέπομεν καθ' ἑκάστην, δύναται νὰ μετασχημασθῇ εἰς φῶς· τὸ δὲ φῶς, ἡ φωτογραφία μᾶς τὸ δεικνύει, παράγει χημικὰς ἐνώσεις, καὶ οὕτω ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως. Μία μόνη καὶ ἡ αὕτη δυνάμις κινεῖ τοὺς ἡλίους, τὰ ἄτομα ταῦτα τοῦ συστήματος, καὶ τὰ ἄτομα, τοὺς ἡλίους τούτους καὶ τὰ κέντρα τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ὕλης. Ἐκ τῆς σταθερότητος ταύτης τῆς δυνάμεως, τὴν ὅποιαν ἀνεκάλυψεν ὁ Ροβέρτος Μέγιερ καὶ ἀπέδειξεν ὁ Χέλμολτς, προκύπτει, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ὅτι δυνάμεις καὶ ὅλα δυνηθῶμεν ἐπὶ μᾶλλον ἐν τῷ μέλ-

λοντι νὰ συσσωρευώμεν ταύτην τὴν δυνάμιν ἢ ταύτας τὰς δυνάμεις, νὰ ἀθροίζωμεν ἡλιακὰς ἀκτίναις, διὰ νὰ τὰς χρησιμοποιοῦμεν καὶ δέκα ἔτη βραδύτερον ἢ εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν χιλιομέτρων κατὰ τὴν ἀρέσκειάν μας, ὡς θερμότητα, ἢ φῶς, ἢ ἠλεκτρισμὸν, ἢ δυνάμιν χημικὴν.

Ἡ σταθερότης αὕτη τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ὕλης εἶνε ἡ μεγαλύτερα καὶ ἡ χρησιμωτέρα ἀνακάλυψις τοῦ 19 αἰῶνος, ὡς ἡ τῶν νόμων τῆς ἡλέως ὑπῆρξεν ἡ λαμπροτέρα ἐπιστημονικὴ κατάκτησις τοῦ 18. Ὅχι μόνον πᾶσα δυνάμις μετασχηματίζεται εἰς ἄλλην, ἀλλὰ καὶ ὅσοιδήποτε μετασχηματισμοὶ καὶ ἂν γείνωσιν, οὐδέποτε καὶ οὐδαμῶς ἐλαττώνουσι αὐτήν. Τὸ βλῆμα, βάρους 250 χιλιογράμμων, τὸ ὁποῖον κτυπᾷ τὴν χαλυβδίνην πλάκα θωρηκτοῦ, χάνει ἀληθῶς τὴν κίνησιν του· ἀλλ' αὕτη αὕτη μετασχηματίζεται ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῇ πλακῇ εἰς θερμότητα, ἥτις θὰ ἀναπαρήγεν ἀκριβῶς τὴν κίνησιν τὴν πρώτην.

Τέλος, τι καλοῦμεν σισθήσεις ἡμῶν ὡς εἶνε ἀπλῶς ἀντίληψις κινήσεων μοριακῶν. Αἰσθάνεσθαι, ἀκούειν καὶ βλᾶπν εἶνε τὸ αὐτὸ πρᾶγμα εἰς βαθμοὺς διαφόρους. Ὑποθέσωμεν, ὅτι, ἐγκεκλεισμένοι εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον, ἐκρούμεν τεμάχιον χαλυβδίνου, δονοῦμενον δεκάκις ἢ εἰκοτάκις ἀνὰ δευτερόλεπτον· ὅλα ἡσθάνομεθα διὰ τοῦ δακτύλου τὴν δόνησιν ταύτην ὡς κίνησιν ἐὰν ἡ δόνησις αὕτη ἐφθάνει ἀπὸ 64 εἰς 32,000 ἰσορῆς, ἡ ἀκοή μας θὰ ἀντελαμβάνετο ἤχους δευτέρους πάντοτε· περαιτέρω θὰ ἐδοκιμάζομεν αἰσθῆσθαι τινα θερμότητος· τέλος, ἐπὶ τὰ μόρια τοῦ τεμαχίου τούτου θὰ παρείχον εἰς τὸν αἰθέρα τὴν ὑπερβαίνουσαν τὴν ἀνθρωπίνην κατάληψιν ταχύτητα 450 δισεκατομμυρίων καὶ πλείωνων ἐπὶ δονήσεων κατὰ δευτερόλεπτον, ὁ ὀφθαλμὸς μας θὰ ἀντελαμβάνετο χρῶμα ἐρυθρόν, τὸ ὁποῖον θὰ μετελλάσσετο ἀμέσως εἰς ἄλλους χρωματισμούς, καὶ θὰ κατέληγεν εἰς τὸ πεπυρακτωμένον λευκόν, τὸ ὁποῖον συνενώνει δυνάμεις, δύναται τις ἐντεθεν νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ οὐ βλέπει τὸν ἤχον, καὶ ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς ἀκούει τὸ φῶς, καὶ εἶνε λίαν δυνατὸν ὥστε εἰς δυνάμεις ἐν μόνον αἰσθητήριον ὄργανον νὰ ἀντιλαμβάνηται ὅλας ταύτας τὰς μοριακὰς κινήσεις ὡς μίαν

και μετά μικρόν ἀνέρχομαι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· τὸ ἀτμόπλοιοι ρίπτει τὴν ἀγκυραν, πλὴν, καὶ ἡγκυροβόλη- μένος ὁ Πέλοψ, χορεύει, ὑψοῦται, ταπεινοῦται, ταλαντεύε- ται, ταράσσεται ὑπὸ τῆς φουσκοθαλασσίας. Οὐδὲν ἄλλο πλοῖον φαίνεται ἔχει που ἡγκυροβόλημένον· δεξιόθεν ἔχο- μεν πέλαγος ἀνοικτόν, καὶ πέραν ἐκεῖ, ἀριστερά, βλέπο- μεν παραλίαν χαμηλὴν καὶ ἀμμόθῃ εἰς σχῆμα μεγάλης ἡμισελήνου, ἥς τὰ ἄκρα χάνονται μακρὰν εἰς τὸν ὀρί- ζοντα, εἰς δὲ τὸ μέσον αὐτῆς διακρίνομεν πόλιν. Εἶνε ἡ ἀλλήμενος Ἰόπη, εἰς ἣν, ἀφοῦ ἐδέχθημεν ἐπὶ τοῦ Πέλο- πος τὴν ἐπισκεψὶν ἀπεσταλμένον τοῦ ἐν Ἰόπῃ ἐλληνικοῦ Μοναστηρίου, καὶ τοῦ κ. Μελετίου ἀποσταλέντος πρὸς ὑποδοχὴν μας ὑπὸ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἑλληνος Προξένου, μᾶς ἀποδεξάμενοι οἱ ἀραβόφωνοι λευκοῦχοι, δεξιότατα κατευθύνοντες τὰς σαλευόμενας λέμβους ἐπὶ τῶν κυμάτων καὶ περὶ ὧντες αὐτὰς διὰ τῶν παρὰ τὴν πα- ραλίαν βράχων καὶ σκοπέλων, ἐνθ' εἰς τὴν ρωμαλεάν καὶ πηλαιοῖαν ἐνοῖσι καὶ ἄσκατα ἀραδικά, τὰ ὅποια ἐγκαρ- διώνουν τὰς ψυχὰς τῶν καὶ ἐνισχύουν τοὺς βραχίονάς τῶν.

Κρυσταλλία Δασκαλοπούλου.

ΟΤΙ ΤΗΝ ΎΛΗΝ ΕΠΟΙΗΣΕΝ Ο ΘΕΟΣ.

Τὴν α' Ἐξ οὐκ ὄντων» δημιουργίαν δρᾷ καὶ ἀποκαλύ- πτει ἡ ἡμετέρα ψυχὴ διὰ τοῦ ἐν αὐτῇ λόγου, τοῦ μεγά- λου καὶ ἀνεκτιμήτου θεοῦ δώρου τῆς θείας φιλαν- θρωπίας.

* Ἀυτὴ ἀποκρούει πᾶσαν ἰδέαν προϋπαρχούσης ὕλης· δὲν δύναται νὰ ἀποδεχθῇ τὸ ἄλογον, τὸ ἀντιφατικόν, τὸ ἐναντίον καὶ ἀνακόλουθον, τὸ κατὰ τύχην, ἐν τοῖς οὐσι. Διότι ἐν τῇ θεᾷ καὶ τῇ ἐρευνῇ καὶ τῇ μελέτῃ τῆς καλλοῦς τοῦ κόσμου, καὶ τῶν ἐν τῇ κόσμῳ δρωμέ- νων, γιγνομένων καὶ ὄντων, ὁρᾷ, θαυμάζουσα, διαδοχί- κην κίνησιν, γένεσιν, ἀλλοιώσιν, μεταμorfωσιν, διαδοχή- ν, σύνθεσιν, ἀποσύνθεσιν, ἀνασύνθεσιν, καὶ ἐν πᾶσι τούτοις κεκρυμμένον καὶ μυστηριώδες ἀρχικόν Τι ποιητικόν αἷτιον, καὶ παρ' αὐτῷ συμπάρων Τελικόν Τι αἷτιον, εἰδοποιόν, Δύναμιν θαύμασιαν, ἐνεργούσαν, ἀοράτως, κατὰ τινὰ τρόπον δύσπραστον καὶ θαυμαστόν, ἐν λόγῳ, ἐν τάξει, ἐν ἁρμονίᾳ.

Τὶ λοιπόν;

Ἐάν εἴνε κίνησις εἰς τὰ ὄντα, δὲν εἶνε Θεὸς ὁ τὰ πάντα κινῶν; Ἐάν ἦνε γένεσις, ἀλλοιώσεις, μετα- μορφώσεις, διαδοχαὶ ἐν τοῖς οὐσι, δὲν εἶνε Θεὸς ὁ ποιῶν, ἀλλοιῶν, μεταμορφῶντων, συνθέτων, ἀποσυνθέτων, ἀνασυνθέτων; Ἐάν εἶνε ποιητικὰ αἷτια καὶ τελικὰ αἷτια εἰς τὰ ὄντα, δὲν εἶνε ὁ Θεὸς τὸ πρῶτον ποιητι- κὸν αἷτιον, ὁ τὰ πάντα ποιῶν πρὸς τινὰ ἐκ τῶν προτέ- ρων ὁρισμένον τελικὸν σκοπὸν; Ἐάν ἦνε εἰδοποιήσις εἰς τὰ ὄντα, δὲν εἶνε Θεὸς ὁ τὰ πάντα ποιῶν, κατὰ γέ- νος, κατ' εἶδος, κατὰ ποικιλίαν; Ἐάν ἦνε λόγος, τάξις,

ἁρμονία εἰς τὰ ὄντα, δὲν εἶνε Θεὸς ὁ πρῶτος καὶ ὁ ὄν- τως Λόγος, ἐξ οὗ καὶ δι' οὗ ἡ ἀναλογία, ὁ ἀριθμὸς, ἡ τάξις καὶ ἡ ἁρμονία;

Ἐάν δὲν ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὴν ὕλην, τότε δύο θὰ ἦσαν αἱ πρῶται ἀρχαί, καὶ δύο τὰ πρῶτα αἷτια, καὶ δύο αἱ πρῶται δυνάμεις. Ἀλλ' ἐάν ἦσαν δύο ἀρ- χαί, δύο πρῶτα αἷτια, δύο πρῶται δυνάμεις, ἤθελον εἰ- σθαὶ καὶ ἐναντία, διότι οὐσιωδῶς ἕτεροι ἀλλήλων εἰσίν. Ἐάν δὲν ἦσαν ἕτεροι, ἤθελον εἰσθαὶ ταῦτα. Ἐάν δὲ ἦσαν ταῦτα, ἤθελον εἰσθαὶ ἐν. Ἐάν δ' ἕτεροι, δύο πρῶται Ἀρχαί, πόθεν ἡ ὁμόνοια; ἡ ὁμολογία, ἡ ὁμοφωνία, ἡ τάξις καὶ ἡ ἁρμονία εἰς τὰ ὄντα καὶ τὸ σύστημα τοῦ παντός; Ἀρα δὲν εἶνε δύο πρῶται ἀρχαί, δύο πρῶτα αἷτια, δύο πρῶται δυνάμεις, ἀλλὰ μία πρώτη Ἀρχή, Ἐν πρῶτον αἷτιον, μία πρώτη Δύναμις, ἐν πρῶτον Κινῶν, ὁ εἰς Θεός.

Ἐάν τὴν ὕλην δὲν ἐποίησεν ὁ Θεός, ἡ ὕλη ἤθελον εἰσθαὶ αὐτόγονος Ἐάν δ' αὐτόγονος, καὶ ἀπειρος. Ἀλλ' ἡ ὕλη δὲν εἶνε ἀπειρος. Ἐάν δὲ ἀπειρος, ἤθελον εἰσθαὶ ἀπλῆ. Ἐάν δ' ἀπλῆ, ἤθελον εἰσθαὶ ἐν. Ἀλλ' ἡ ὕλη οὐδ' ἀπειρος εἶνε, οὐδ' ἀπλῆ, οὐδὲ ἐν, ἀλλὰ πολ- λαπλῆ, σύνθετος ἐκ πεπερασμένων καὶ περαινόντων. Ἐάν δὲ ἀπειρος, ἤθελον εἰσθαὶ συνεχής· ἀλλ' ἡ ὕλη περατοῦται.

Ἐάν ἀπειρος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ ἀδιαιρέτος· ἀλλ' ἡ ὕλη ἐστὶ διαιρετή.

Ἐάν ἀπειρος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ ἀμερής· ἀλλ' ἡ ὕλη ἐστὶ πολυμερής.

Ἐάν ἀπειρος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ ἀτοπος· ἀλλ' ἡ ὕλη ἐστὶν ἐν τόπῳ.

Ἐάν ἀπειρος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ ἀσχημίστιμος· ἀλλ' ἡ ὕλη πολυσχημίστιμος ἐστίν. Ἀρα ἡ ὕλη οὐκ ἐστὶν ἀπειρος.

Ἐάν δ' αὐτόγονος ἡ ὕλη, καὶ αὐτοκίνητος θὰ ἦτο. Ἀλλ' ἡ ὕλη, εἰν τι ἐξώθεν δὲν κίνησιν αὐτήν, δὲν κινεῖται.

Ἐάν ἦτο αὐτοκίνητος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ αἰσθητή. Ἀλλ' ἡ ὕλη ἀναισθητός ἐστι.

Ἐάν ἦτο αὐτοκίνητος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ λογική. Ἀλλ' ἡ ὕλη ἀλογός ἐστίν. Ἀρα ἡ ὕλη δὲν εἶνε αὐ τοκίνητος.

Ἐάν δ' αὐτόγονος ἡ ὕλη, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ αἰωνία. Ἐάν δὲ αἰωνία, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ ἀκίνητος καὶ ἀναλ- λοίωτος, καὶ ἀμετάβλητος. Ἀλλ' ἡ ὕλη δὲν κινεῖται, ἀλλοιοῦται καὶ μεταβάλλεται. Ἐάν ἦτο αἰωνία, ἔπρεπε καὶ ἵπ' ἀρχῆς νὰ ἦνε ὅποια ἐστὶ καὶ σήμερον. Ἀλλ' ἡ φυσική, χημεία, γεωγραφία, γεωλογία, ἀστρονομία, δρυκολογία, διδάσκουσι καὶ ἀποδεικνύουσι τὸ ἐναν- τίον. Οἱ δὲ ἔροι ἀνέλιξις, διαλογή, μετάμειψις, δια- δοχή, πρόδος, τελειοποιήσις, αἰῶνες· οἱ ἔροι, κίνη- σις, μεταβολή, ἀλλοιώσις, ἐνώσις, διείλυσις, φθί- σις, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται φυσικοί, χημικοί, φυ- σιοδίται, εἶνε ἔροι χρόνου σημαντικοί, οἱ ὁποῖοι ἀντι-

φάσκουσι καὶ ἀντίκεινται εἰς τὴν αἰωνιότητα τῆς ὕλης.

* Ἀρα ἡ ὕλη δὲν εἶνε αἰωνία.

Ἐάν ἡ ὕλη ἦτο αὐτόγονος, ἤθελον εἰσθαὶ καὶ ἐλευ- θέρα. Ἀλλ' ἡ ὕλη ὑποκείται εἰς δεσμὰ ἀνάγκης. Ἀρα ἡ ὕλη δὲν εἶνε ἐλεύθερα, ἐπομένως δὲ οὐδ' αὐτόγονος.

Ἐάν δὲ δὲν ἦνε αὐτόγονος, τότε εἶνε ἑτεροῦγονος, ποῖημα ἄλλοτρίον. Ἀρα τὴν ὕλην, πρότερον μὴ οὕσαν, ἐποίησεν ὁ Θεός.

Ἀργυμ. X. I.

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Πίστις, ἐλπίς καὶ ἀγάπη, ἀνωτέρα δὲ πασῶν ἡ ἀγάπη.

Ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀγάπη ἐφθασαν, ἀπὸ διαφο- ρετικούς δρόμους, ἐς τῆς εὐτυχίας τὸ νησί.

— Ἐδῶ θὰ ἦνε, ἐπιθόρισαν.

Γαλήνη, ἀβρα δροσρὰ ἐθόπευσεν τὰ πράσινα φύλλα καὶ τὰ χαρωπὰ ἄνθη, κ' ἐκεῖνα τῆς ἐμύρωναν μὲ τὰ μύρα των. Τὰ πουλάκια καλαῖδουσαν γλυκά.

Ἐκεῖ πλησίον λίμνης, μὲ κοιμισμένα νερά, ἡ ὑπομονή, μὲ τὸ αὐλακωμένον πρόσωπόν της, καὶ τὸ βαθὺ βλέμμα της, ὕφαινε, ἔλω ὕφαινε τὸ δόλοικον ὕψος τῆς.

Ἡ ἐλπίς πρῶτῃ ἔλαβε τὸν λόγον.

— Ἀγαπήτῃ ἀδελφῇ, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μᾶς παρου- σιάσῃς εἰς τὴν θεᾶν εὐτυχίαν;

— Μένει ἀόρατος συνήθως, ἐγὼ θὰ μεταδώσω τὰ λό- για σας.

— Μία φοβερά ἰδέα διηλθε τοῦ πνεύματός μου! Μή- πως εἰμαι ἐλάττωμα ἀντὶ προτερήματος; Μ' ὠνόμασαν φάρον τῆς ζωῆς, καὶ εἰμαι φάρος. Πέριξ μου οἱ βράχοι, οἱ τραχεῖς, τῶν καθιόντων, τὰ ἐναντία ρεύματα τῶν αἰσθημάτων, καὶ αἱ τρικυμῖαι τῶν παραφορῶν, συντρίβουν τοὺς ταξιδιώτας τῆς ζωῆς. Κ' ἐγὼ, μὲ τὸ ὑποτρέμον φῶς μου, τὸ αἰωνίως ὑποσχόμενον τὴν εὐτυχίαν, φωτίζω συντρίμματα.

Μήπως τὸ φῶς μου ἦνε πλάνον, ἡ δὲν ἔχῃ ἀρετὴν ἀκτινοβολίαν, διὰ νὰ ὀδηγήσῃ καὶ νὰ σώσῃ;

Ζητῶ φῶς περισσοτέρων φανῶν, ἡ θὰ βίβῃ ἐντός τῶν ἀφρισμένων κυμάτων.

Ἡ ὑπομονὴ τὴν ἐπράυνε μὲ τὸ μάγον βλέμμα της, καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὰ μεταδώσῃ εἰς τὴν ἀόρατον Δέ- σποιναν δλα.

Ἡ πίστις, μὲ τὸ σταθερὸν βλέμμα της, καὶ μὲ τὴν ἐντονον λαλίαν της, προχωρεῖ.

— Μὲ ὀνομάζουν θώρακα, εἶπει, καὶ θωρακίζω τ' ἀνθρώ- πιναν στήθη. Ἀλλ' ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι σήμερον μὲ φέρουν, ἐπαύσαν πλέον νὰ ἔχουν τὴν ἰσχύν τοῦ νὰ μετατοπίζουν ἔρη. Ζητῶ νὰ μὲ καταστήσουν χρυσοῦν, διότι δλα δια- περῶνται, καὶ μόνος ὁ χρυσοῦς μένει ἀτρώτος. Εἰ δὲ μὴ, θὰ βίβῃ εἰς τὸ πῦρ, ν' ἀναλυθῇ.

Ἡ ὑπομονὴ τὴν περιέβαλε μὲ τὸ μάγον βλέμμα της, καὶ ὑπεσχέθη νὰ μεταδώσῃ τὰ πάντα εἰς τὴν ἀόρατον Δέσποιναν.

Ἡ ἀγάπη ἤνοιξε τὰ εὐλαλα χεῖλῃ της.

— Καὶ μέσα εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐπαύσα ν' ἀνάπτω τὸ πῦρ τῆς ἐστίας. Μὲ σταυρώνουν, μὲ ποτίζουν χολὴν καὶ ἔξος καὶ κώνειον. Θερμαίνω ὄφεις μόνον. Μήπως ἡ θερμότης, ἡ ὁποία μοῦ ἐδόθη, δὲν εἶνε ἐρεκετή; Ὡ! Δε μοῦ δοθῇ ὀλίγη ἀκόμη, νὰ μαλακῶ τὸν δυστυχῆ ἀνθρώ- πον, ν' ἀναλύσω τὸν ἐκείπαγον, ὁ ὁποῖος τὸν περιβάλλει.

Ἡ ὑπομονὴ ἠγέρθη, καὶ ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἄχωριστον βακτηρίαν της.

— Θέλετε ἀληθῶς νὰ γνωρίσητε τὴν ἀόρατον φευγα- λέαν θεᾶν.

— Χάριν τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς ὁποίας ἐτάχθημεν φρουροὶ καὶ παρήγοροι.

— Ἀκούσατε.

Ἡ φλόγος αὐρα δὲν ἐφιθύριζε πλέον, τὰ πτηνὰ εἰ- γησαν.

— Ἡ νῆσος, τὴν ὁποίαν βλέπετε, ἦτο τόπος ξηρὸς καὶ ἀσχημής.

Ἡ παρουσία τῆς ἐλπίδος ἐπρασίωσε τὰ δένδρα, τῆς πίστεως μετετέπεισε τὰ βουνά, καὶ τῆς ἀγάπης κατέστρεψε τὴν φύσιν γόνιμον καὶ μεσιδίσαν.

Ἡ ὑπομονὴ τὰς ὁδήγησεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς λίμνης, καὶ εἰς τὰ κοιμισμένα νερά της κατωπρίστη σύμπλεγμα ἁρμονικόν. Ἡ ἀγάπη, ὑπερύψηλος, ἐμεῖδία.

— Ἡ ἀόρατος θεὰ ἡ φευγαλέα, ταῖς εἶπει τότε ἡ Ὑπο- μονή, δὲν ὑπάρχει. Μάθετέ το καλὰ· εἰς αἱ τρεῖς ἡνιό- μέναι ἀποτελεῖτε τὴν εὐτυχίαν.

Ἄν ἀγαπᾶτε τὴν ἀνθρωπότητα, μὴ χωρισθῇτε ποτε. Ἡ καθὲς μία χωριστὰ εἶνε ἐπικίνδυνος. Ἄν ὁμοῦ νομί- ζητε ὅτι καὶ ἡ βακτηρία μου σὰς ὠρελεῖ, ὅταν εἰς τὸν ἀνηφορικόν σας δρόμον κουρασθῇτε, στηρίχθητε εἰς αὐτήν.

Ἡ κοιμισμένη λίμνη δὲν ἐρρυτιδούτο. Ἡ αὐρα ἐπνεσε ἐλαφρὰ, φοδουμένη μὴ ταραχῇ τὴν θεσπεσίαν εἰκόνα.

Τὰ πτηνὰ ἐπανελάβον τὰ ἄσκατά των.

Ἐν Βουκουρεστίῳ Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ. ΑΜΒΡΑΖΗ

Καθηγ. τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου καὶ πρῶτῃ Ἱεροκήρυκος Σμύρνης.

Ο ΡΑΒΒΙΝΟΣ ΙΣΑΑΚ Μ.

ΠΙΣΤΕΥΣΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΟΥΣΙΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄.

[Βλέπε ἐριθμὸν 226]

— Ἀφοῦ βλέπομεν εἰς τὰς Γραφάς, εἶπεν ὁ ἀρχιεπί- σκος Φραντζέσκος, εἰς ὁ Ὑἱὸς τοῦ Θεοῦ διδοὶ τὸ Πνεῦμα δι' ἐμπροσθήσεως, ὅπως εἰδομεν εἰς τὸ πρότερον προσαχθέν

ῥητόν, «λάβετε Πνεῦμα ἅγιον», πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἐκπορεύηται ἐξ αὐτοῦ;

— Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀπόστολοι, εἰπὲν ὁ Συνέσιος, δίδουσι τὸ Πνεῦμα δι' ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, ὥπως ἀναφέρει ὁ ἅγιος Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις. «Καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προσεφώνον» (1). Ἐκ τούτου ὁμῶς οὐδεὶς χριστιανὸς εἶναι δυνατόν νὰ πιστεύσῃ, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται καὶ παρὰ τῶν Ἀποστόλων. Ὡστε, ὡς βλέπετε, Σεβασμιώτατοι Μονασινέδροι, ἡ προσθήκη καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστews, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, διετήρησαν δὲ καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι, δὲν στηρίζεται εἰς κανὼν χωρίον τῆς ἁγίας Γραφῆς· ὅσα ὁμῶς παρουσιάζετε χωρὶς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προσθήκης, ὅλα ἀνατρέπονται ὑπὸ τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς λογικῆς.

— Καὶ ὁμῶς τόσοι Πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, εἰπὲν ὁ Λωρέντζος, ὑποστηρίζουσι τὸ, καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ὥπως καὶ ἡ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας.

— Τοῦτο ἰσχυρῶς, εἰπὲν ὁ Συνέσιος, δὲν εἶναι ἀληθές. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ὁμιλῶμεν κατὰ σειράν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀς ἴδωμεν, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τῆς ιστορίας, ἂν ἡ προσθήκη καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ὑπῆρχε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ρώμην. Καὶ ἰδοὺ τὸ παράδειγμα. Ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 804 ἐγένετο πρότασις εἰς τὸν Πάπην Λέοντα τὸν Γ' νὰ προστεθῇ εἰς τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἡ προσθήκη καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ. Ἄν καὶ ἡ πρότασις ἡλικὴ ἐγένετο ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ αυτοκράτορος Καρόλου τοῦ Μεγάλου, ὁ ἅγιος ἐκεῖνος Πάπας οὐκ ἔμελλεν δὲν συνήνεκεν εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἵνα προφυλάξῃ τὴν ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς αἵρεσεως ταύτης, διέταξε καὶ ἐγράψαν ἐπὶ δύο ἀργυρῶν πλακῶν, ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ, τὸ Σύμβολον τῆς Πίστews, χωρὶς τῆς προσθήκης καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, κατωθεν δὲ τοῦ Συμβόλου ὁ Λέων ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Hæc Leo posui amare et cauiela Orthodoxæ religionis», ἵτοι «Ταῦτα ἐγὼ ὁ Λέων ἔθηκεν ἐκ ἀγάπης καὶ πρὸς προφύλαξιν τῆς Ὀρθοδόξου Θρησκείας» (2). Ἀλλ' ἡ σημερινὴ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία, ἔχουσα τὸ Σύμβολον μετὰ τῆς προσθήκης, ἔχει χωρισθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ὀρθόδοξον Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου, ἥτις ἐπεκύρωσε τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Φωτίου εἰς τὴν Πατριαρχίαν, οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ Η', προκειμένου περὶ τῆς προσθήκης καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ εἶπον «Δίκαιόν ἐστιν, ἵνα μὴ ἐκ νέου ἔτερον

ἐκθέσθαι ὄρην», δηλ. δὲν εἶναι ἀνάγκη προσθήκης, οὗτε ἄλλου Συμβόλου, ἀρκεῖ τὸ Σύμβολον τῆς Νικαίας καὶ Κωνσταντινουπόλεως.

— Καὶ ὁμῶς, εἰπὲν ὁ Θεολόγος Λωρέντζος, ἡ προσθήκη ἐγένετο ἀπὸ εὐσεβεῖς ἀνθρώπους· ἐνεκα εὐσεβοῦς σκοποῦ πολλά ἐστὶν πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐκκλησιῶν. Ἐπειδὴ οἱ Ἀρειανοὶ ὑπεδίδαζον τὸν Χριστὸν ἀρνούμενοι τὴν θεότητα αὐτοῦ, ὡς Θεοῦ Λόγου, θέλοντες νὰ πολεμήσωσι τοὺς Ἀρειανούς, καὶ ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἀπέδωκαν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἐκπόρευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὥστε εὐσεβέστατος ὑπῆρξεν ὁ σκοπός, καὶ διὰ τοῦτο ὁ πρῶτος διδάξας τὴν ἐκπόρευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, εἶναι ὁ ἅγιος Δούγουστινος, ὅστις εἰς τὸ Filioque προσέθετε τὸ principaliter Patre.

— Ὅλα ταῦτα, εἰπον ἐγὼ, εἶναι ἱστορικῶς ἀληθῆ, ὥπως ἀληθὲς εἶναι, ὅτι τὸ τέλημα τῆς προσθήκης ἐγένετο πρῶτον φοράν εἰς τὴν ἐν Τολέδῳ τῆς Ἰσπανίας Σύνοδον κατὰ τὸ 589, εἰς ὅλας δὲ τὰς Ἐκκλησίας τῆς Γαλλίας ἐφάλλατο τὸ Σύμβολον μετὰ τῆς προσθήκης κατὰ τὴν Η' ἑκατονταετηρίδα. Ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶ μᾶλλον καταδικάζει τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, καὶ καταρρίπτει τὸ ἀλάνθαστον αὐτῆς, διότι οὗτε ὁ ἱερός Δούγουστινος, ἔάν ᾔδει γνήσιον τὸ προτεινόμενον χωρίον αὐτοῦ· διότι εἰς ἄλλα μέρη εἶναι ἐναντίας γνώμης, οὗτε ἡ ἐν Τολέδῳ Σύνοδος εἶναι δυνατόν νὰ ἔχωσι κύρος ἀνώτερον τοῦ Ἐθαγγελίου καὶ τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ὅστε, ἀναδριον μὴ Τοπικὴ Σύνοδος δογματίζῃ τι ἐναντίον τῶν ἁγίων Γραφῶν, θὰ τὸ παραδεχθῇ ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία; Καὶ ὁμῶς, καίτοι ὁ Δούγουστινος ἐξέφρασε τοιαύτην τινὰ ἀντεπαγγελικὴν γνώμην, ἂν πράγματι ἐξέφρασε τοιαύτην, καίτοι ἡ ἐν Τολέδῳ Σύνοδος ἐτόλμησεν ἀνήκουστον τόλμημα, ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία τότε ἐδέχθη τὴν προσθήκην; Σὰς παρακαλῶ, Μονασινέδρο, βοηθήσατε τὴν μνήμην μου. Σεῖς τὸ εἰσεύρετε καλλίτερον ἀπὸ ἐμέ.

(ἀκολουθεῖ)

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΑΝΕΚΚΛΗΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ "ΛΟΓΩΝ", ΟΥΣ ΟΥΔ' Ο ΑΓΙΟΣ ΣΩΖΕΙ ΣΥΜΕΩΝ ΠΟΘΕΝ Η ΨΥΧΗ

Α'

Εἶνε γεγραμμένα ἐν τῇ 108 σελίδι τῆς Ἀπολογίας Μακράκη τὰ ἑξῆς: «Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἔσκει πρὸς τὸ ἁμείωτον ὕδωρ τοῦ φρέατος. Μεταδίδεται καὶ οὐμειοῦται, καὶ ἐν τῇ πηγῇ αὐτοῦ διατελεῖ αἰετὶ τὸ αὐτό. Τὸ δὲ μεταδιδόμενον ἐκ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα ἔσκει πρὸς τὸ ἐν τῇ πατηρίῳ ὕδωρ τὸ ἀγνὸν ἐκ τοῦ ἀμειώτου φρέατος· καὶ δὲν εἶναι μὲν αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ

» τὸ ἀναλλοίωτον καὶ ἁμείωτον καὶ τέλειον ἐν τῇ πηγῇ » του, εἶνε ὁμῶς πνεῦμα τῆς αὐτῆς φύσεως » καὶ οὐσίας πρὸς τὸ πνεῦμα, ἐξ οὗ ἐλήθηθη. »

Ἰδοὺ λοιπὸν οἱ λόγοι σας, οὗς δὲν δύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε, ἀξιώσιμος τοῦ «Λόγου» συνάδελφοι.

Οἱ λέγοντες τὴν θείαν οὐσίαν καὶ φύσιν μεθεκτὴν καταδικάζονται· ἀλλὰ σεῖς ἰδοὺ τὴν λέγετε, ὡς μετρυροῖσιν οἱ λόγοι σας· σεῖς ἄρα καταδικάζεσθε.

Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες τὴν μεθεκτὴν θείαν ἐνέργειαν οὐσίαν καταδικάζονται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἁγίας Συνόδου· ἀλλὰ σεῖς λέγετε καὶ τοῦτο· σεῖς ἄρα καὶ διὰ τοῦτο καταδικάζεσθε.

Καὶ τὸ ὅτι ἡ θεία οὐσία εἶνε μεθεκτὴ καὶ τὸ ὅτι ἡ θεία ἐνέργεια εἶνε οὐσία, ἐκάτερον τούτων εἶνε φερόν ἡδύσου, ἐξ οὗ ἀνοιγμένου ἐξέρχεται πλῆθος δαιμονιωδῶν αἱρέσεων.

Σεῖς δὲ ἀμφοτέρω λέγοντες ἐξαπολύετε κατὰ τῆς νέας ἑλληνικῆς κοινωνίας τὸ πλῆθος τῶν αἱρέσεων τούτων.

Ὅστε μόνον εἰλικρινῆς καὶ ἀπερίφραστος, καὶ ἀπεριφράστως ὁμολογούμενη δύναται νὰ σῶσῃ ὑπὲρ ταύτης ἡμετέροισιν ἀνευ ταύτης σωτηρία δὲν σῶς μένει· αἱ ἔβρις ἐπιδεινῶσι μόνον τὴν καταδίκην σας.

Ὅτε Συμεὼν ὁ γένος Θεολόγος, ἐπισθεν τοῦ ὁποίου, ὡς ἱσχυάτου δυχρώματος, ζητεῖτε νὰ χαρκαωθῆτε, οὗτε ὁ ἅγιος οὗτος ἀνὴρ ἀναδέχεται νὰ ἄρῃ αὐτός, ὡς δῆθεν συμμάχων μετ' ὑμῶν, τὴν καταδίκην σας. Διότι καὶ αὐτὸς λέγει ἐν λόγῳ 41ῳ, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ἁλμπτος κατ' οὐσίαν. Ἰδοὺ οἱ λόγοι του, οὗς ἀνάγνωτε ἐκεῖ ἐν σχέσει πρὸς τὰ πρότερα καὶ ὕστερα:

Καθορᾶται γὰρ ἀξίως, οὐχ ὁρατὶ δὲ ὁ πλῆρης, ἀλλ' ὁρατὶ ἀόρατος, ὡς ἄκτις ἡλίου μόνον, καὶ ληπτὸς αὐτοῖς τυγχάνει ἁλμπτος ἀν κατ' οὐσίαν.

Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ ὁ ἅγιος Συμεὼν κηρύττει, ὅτι ἡ θεία οὐσία εἶνε ἁλμπτος. Καλῶς λοιπὸν ἐπαινεῖται ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Παλαμά καὶ Φιλοθέου τοῦ Πατριάρχου. Πάντα δὲ τὰ θρασεία συμπεράσματά σας, τὰ ὕβρεων μετὰ, ἐλέγχονται ψευδῆ, καὶ πίπτουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σας, ὡς ἐπὶ τῆς ἀμμου οἰκοδομηθέντα.

Λοιπὸν, συνάδελφοι ἀγαπητοί, μετανοήσατε, καὶ ἐπιστρέφητε, καὶ σώθητε, καὶ τοῖς ὑπὸ ὑμῶν σκανδαλιζομένοις στηρίξατε, καὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου σας ἀφιερῶσατε ὑπὲρ τῆς ἀκραίφονος ἀληθείας ἀγωνιζόμενοι. Γένοιτο.

Β'

Ἀποδείξαντες λοιπὸν σὺν Θεῷ, ὅτι ἡ θεία οὐσία δὲν δύναται αὐτὴ αὐτὴ νὰ γίνῃ τρίτον τοῦ ἀνθρώπου συστατικόν· διότι ἡ θεία οὐσία εἶνε παντελῶς ἁλμπτος καὶ ἀμείωτος, καὶ δὲν εἶνε οὐδαμῶς ληπτὴ καὶ μεθεκτὴ, οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἀποδείξαντες δὲ καὶ ἐν τῇ προηγούμενῃ, ὅτι ἡ ληπτὴ καὶ μεθεκτὴ θεία ἐνέργεια καὶ χάρις καὶ ἑλλαμψίς δὲν εἶνε οὐδαμῶς οὐσία· καὶ λυθέντος ὁριστικῶς τοῦ ζητήματος, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τρεῖς οὐσίαι, ἀλλὰ μόνον δύο· μία μὲν ἡ τοῦ σώματος ὁλική· δευτέρα δὲ ἡ τῆς ψυχῆς ἁλμος, ἡ κε-λασμένη μετ' αἰσῶν Θεοῦ, μορφωμένη

δὲ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ, καθ' οὗς τρόπους ἀπεκάλυψεν ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς· ταῦτα ἀποδείξαντες, μεταβαλόμενοι ἡδὴ ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος, πόθεν ἡ ψυχὴ.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὁ ἀξιώσιμος συντάκτης τοῦ «Λόγου» φρονεῖ καὶ διδάσκει τὰ ἑξῆς:

« Παντός ὄντος ἡ οὐσία καὶ ἡ φύσις δηλοῦται ἐκ τοῦ » κατηγορουμένου, δι' οὗ χαρακτηρίζεται οὐσιωδῶς ἡ » ὑπόστασις καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ. Ταυτίσθω λ. χ. ἀνδριάς, » καὶ ἐρωτήσωμεν, τίς ἡ οὐσία αὐτοῦ; Ἐάν εἰπωμεν ὅ » ἀνδριάς εἶνε χαλκοῦς, δηλοῦμεν ὅτι ἡ οὐσία τοῦ ἀν » δριάντος ταυτίζεται πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ χαλκοῦ, ὅτι » ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ χαλκοῦ κατεσκευάσθη ὁ ἀνδριάς. » Ἐάν δὲ εἰπωμεν ὅτι ὁ ἀνδριάς ἐστὶ χρυσοῦς, δηλοῦμεν » ὅτι ἡ οὐσία τοῦ ἀνδριάντος ταυτίζεται πρὸς τὴν οὐσίαν » τοῦ χρυσοῦ, ἡ δὲ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ χρυσοῦ κατεσκευά » σθη ὁ ἀνδριάς. Ἐάν δέ, τοῦ ἀνδριάντος ὄντος λιθίνου, » ἡμεῖς κρίνωμεν, ὅτι ὁ ἀνδριάς ἐστὶ χρυσοῦς, ἡ κρίσις αὕτη » χαρακτηρίζεται ὡς ψευδής, διότι κατηγοροῦμεν ἐπὶ τοῦ » ἀνδριάντος οὐσίαν, ἐξ ἧς οὐκ ἐγένετο, καὶ ἣν οὐ φέρει » μετ' ἑαυτοῦ. »

« Ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ ὁ λόγος ἀλήθειά ἐστι, καὶ ἀδύνατον » ὁ Θεός, ὁ τὰ πάντα ποιήσας καὶ ἐν ἑκαστον εἰδώς, νὰ » κατηγορήσῃ εἰς οἰονδήποτε ὅν ἄλλοτρία τῆς οὐσίας καὶ » τῆς φύσεως αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀδάμ, τοῦ πρώτου » θεοπλάστου ἀνθρώπου, αὐτὸς ὁ Θεὸς κατηγορεῖ τὴν οὐ »σίαν τῆς γῆς, λέγων, «Σὺ, Ἀδάμ, εἰ γῆ, καὶ ἀπε » λούσει εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθης». Ἐπειδὴ δὲ ὁ λό » γος τοῦ Θεοῦ ἀλήθειά ἐστι, πᾶσα ἀνέγκη ἡ οὐσία » καὶ ἡ φύσις τοῦ Ἀδάμ νὰ ταυτίζηται πρὸς τὴν οὐσίαν » καὶ τὴν φύσιν τῆς γῆς, ἥ, ὅπερ ταυτόν, ὁ Ἀδάμ κατε »σκευάσθη ἐκ τῆς οὐσίας τῆς γῆς, καθὼς περὶ αὐτοῦ » μαρτυρεῖ ἡ θεία ἀπόφασις. «Ἐως τοῦ ἐπιστρέψαι σὲ εἰς » γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθης, ὅτι γῆ εἰ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει. » » Καὶ καθὼς ἡ κρίσις, «Ὁ ἀνδριάς ἐστὶ χαλκοῦς,» ταυ » τίζει τὴν οὐσίαν τοῦ χαλκοῦ πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ ἀν » δριάντος, καὶ, ἀληθῶς οὖσα, οὐκ ἐπιτρέπει νοῆσαι τὸν » ἀνδριάντα ὄντα ἐξ ἄλλης οὐσίας ἢ ἐκ μόνης τῆς τοῦ » χαλκοῦ, οὕτω καὶ ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ, «οὗ, » Ἀδάμ, εἰ γῆ» ταυτίζει τὴν οὐσίαν τῆς γῆς » πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ Ἀδάμ, καὶ, ἐπειδὴ ἐστὶν » ἀληθὴς, οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νοῆσαι τὸν Ἀδάμ ὄντα ἐξ » ἄλλης οὐσίας ἢ τῆς γῆς. »

Ταῦτα διδάσκει ἐν τῇ Ἠθικῇ αὐτοῦ, ἐν σελίδι 199, ὁ ἀξιώσιμος τοῦ «Λόγου» συντάκτης. Ἐν δὲ τῇ Κατηχέσει αὐτοῦ, σελίδι 76, γράφει τὰ ἑξῆς:

« Ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ἐκ τοῦ χοῦς τῆς γῆς » κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν. ἥτις πρὸ τοῦ » θεοῦ ἐμφυσημένος ἦν ἄζωος καὶ ἀναισθητός καὶ ἀδρα » νης. Εἰς τὸ ἐρώτημα λοιπὸν, πόθεν ἡ ψυχὴ; ὁ κ. Μακράκης ἀποκρίνεται, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐπλάσθη ἀπὸ τοῦ χόματος τῆς γῆς. Ἐχει δίκαιον; Εἶνε οἱ λόγοι του ἐβλο » γοι; Συμφωνεῖ ἡ ἐρμηνεία του πρὸς τὴν τῶν ἁγίων πα »

(1) Πράξ. 10'. 6.

(2) Περὶ τῶν δύο ἀργυρῶν πλακῶν τοῦ Πάπα Λέοντος μαρτυροῦν Ἀναστάσιος ὁ Βιβλιοθηκῆς, Πέτρος ὁ Ἀβελλάρδος, Πέτρος ὁ Δουμάρδός, καὶ Πέτρος ὁ Δαρμάνος, καὶ μνησὶν αὐτῶν ποιεῖται καὶ ὁ Φώτιος. Οἱ νεώτεροι τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας συγγραφεῖς, δηλ. ὁ Βαρώνιος, ὁ Βαλλαρμίνος, ὁ Βίκας καὶ ὁ Ἰησουΐτης Κιζδουκὴς προσεκλήσαν ν' ἀντιγράψωσι τὰ περὶ τῶν δύο ἀργυρῶν πλακῶν διὰ σαφηνείας. Ἀλλὰ πῶς ἔχουσιν ταῦτα ἱστορικὴν ἀξίαν καταφαίνεται εἰς τὸ ἀπουδαῖον ἔργον τοῦ Θεοφάνους Προκοποδίκτου Historia de processione Spiritus Sancti.

τέρων; Είναι αληθές ότι όχι μόνον τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ταυτίζει ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς γῆς; Ἄς ἐξετάσωμεν ταῦτα. Ὅ,τι δὲ ἀληθές καὶ Θεὸς φίλον καὶ ἀνθρώποις ἐπιμελές, τοῦτο μόνον ἂς ἐπικρατήσῃ.

Κατὰ τὸν γηραιὸν συνάδελφον, καθὼς δὲ λέγων εἰς τὸν ἀγαλμα, ὃ ἀγαλμα εἶναι χαλκός, κατηγορεῖ τὴν οὐσίαν τοῦ χαλκοῦ ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος, οὕτω, λέγων δὲ Θεὸς πρὸς τὸν πρῶτον ἀνθρώπον, ἡ γῆ εἶναι, ἡγουν, ὃ ἀνθρώπε, εἶναι γῆ, κατηγορεῖ τὴν οὐσίαν τῆς γῆς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ταυτίζει τὴν οὐσίαν τῆς γῆς πρὸς ὅλον τὸν ἀνθρώπον, ἥτοι καὶ πρὸς τὸ σῶμα καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ὡς νὰ λέγῃ δηλαδὴ, ὃ σῶμα καὶ ὃ ψυχὴ τοῦ Ἀδάμ, εἶσθε ἀμφότερα γῆ καὶ γῆιν.

Ἄλλ' ὁ ταῦτα λέγων συνάδελφος λαμβάνει ἑαυτὸν συμπεραίνων ἐξ ἀνομοίου παραδείγματος εἰς ἀνόμοιον. Ἡ οὐσία καὶ ἡ ὑπόστασις τοῦ ἀγάλματος εἶναι χαλκός, καὶ ἂν ἀναλύσῃς αὐτό, χαλκὸν μόνον θὰ εὕρῃς. Ἄλλ' ἡ οὐσία καὶ ὑπόστασις τοῦ ἀνθρώπου ἀναλυομένη εὐρίσκεται γῆ μόνον κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅχι κατὰ τὴν ψυχὴν. Ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι γῆ· διότι ἡ μὲν γῆ εἶναι ἄνους, ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ Ἀδάμ, ἀκούοντας τὴν καταδικὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ τοῦ πατρὸς τοῦ Θεοῦ, εἶναι νοητικὴ δὲν εἶναι ἄρα γῆ ἢ ψυχὴ. Ἡ μὲν γῆ εἶναι ἀναίσθητος· ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι αἰσθηματικὴ· ασφαμένως ἄρα γῆ ὑπὸ τοῦ συναδέλφου ὀνομάζεται ἡ οὐσία τῆς ψυχῆς. Ἡ γῆ εἶναι ἐστερημένη θελήσεως καὶ ἐλευθέρως ἐνεργείας· ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ Ἀδάμ εἶναι βουλευτικὴ καὶ ἐλευθέρως· διὰ τοῦτο δὲ καὶ καταδικάζεται ὡς ὑπεύθυνος· ἡ ψυχὴ ἄρα δὲν εἶναι γῆ. Ἡ γῆ εἶναι πολυσύνθετος, διαλυομένη καὶ φθαρτή· ἡ δὲ ψυχὴ εἶναι ἀπλή, ἀμερὴς καὶ ἀδιάλυτος· δὲν εἶναι ἄρα γῆ ἢ ψυχὴ.

Τὰ προσαγόμενα λοιπὸν ὑπὸ τοῦ συναδέλφου παραδείγματα εἶναι ἀνόμοια. Ὁ χαλκός πρὸς τὸν ἀνδριάντα δὲν ἔχει οἷον λόγον ἡ γῆ πρὸς τὴν ψυχὴν. Ὁ χαλκός εἶναι ἄνους, ἀναίσθητος, ἀνελεύθερος, πολυμερής· ἐμοίως καὶ ὁ ἐκ χαλκοῦ ἀνδριάνς. Ἐνθ' ἡ οὐσία τῆς γῆς καὶ τῆς ψυχῆς εὐρίσκονται ἐκ διαμέτρου ἐναντία. Καὶ ὅσον ἀπέχει ἡ ἄνους καὶ ἀναίσθητος καὶ ἀνελεύθερος καὶ διαλυομένη γῆ ἀπὸ τῆς ψυχῆς τῆς λογικῆς, τῆς αἰσθηματικῆς, τῆς βουλευτικῆς, τῆς ἐλευθέρως, τῆς ἀπλῆς, τῆς ἀδιάλυτου, τόσον ἀπέχουσι καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. συντάκτου τοῦ «Λόγου» ἀπὸ τῆς ἀληθείας. Ἀλλὰ θὰ δυνήθῃ νὰ τὸ ἐνοήσῃ; Θὰ ἔχῃ τὴν ἐντιμὴν αὐταπάρνησιν νὰ ὁμολογήσῃ τὸ λάθος τοῦ;

Ὁ κ. Μακράκης συλλογίζεται ὡς ἑξῆς. Πᾶν κατηγορούμενον χαρακτηρίζει τὴν οὐσίαν καὶ φύσιν τοῦ ὑποκειμένου αὐτοῦ· ἡ λέξις γῆ εἶναι κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τοῦ Ἀδάμ, ὅντος σῶμα καὶ ψυχὴ· ἡ ψυχὴ ἄρα εἶναι γῆ. Ὁ συλλογισμὸς οὗτος φέρει τὸ ψεῦδος εἰς τὴν πρώτην καὶ γενικὴν αὐτοῦ πρότασιν μεταβιβαζόμενον ἐντεῦθεν καὶ εἰς τὸ συμπέρασμα. Ἡ ἀλήθεια τῆς γενικῆς προτάσεως ἔχει ὡς ἑξῆς: Πᾶν κατηγορούμενον, προκειμένου περὶ ἀνθρώπου ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς συνιστάμενου,

κατηγορεῖται, ὅπου ἂν προσιδιᾷ, ἢ εἰς μόνον τὸ σῶμα, ἢ εἰς μόνον τὴν ψυχὴν, ἢ εἰς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἅμα. Πρὸς βεβαίωσιν τοῦτου φέρομεν τὰ ἑξῆς παραδείγματα. α') Ὁ ἀνθρώπος εἶναι λογικός· ἐνταῦθα τὸ κατηγορούμενον λογικός κατηγορεῖται ἐπὶ μόνῃς τῆς ψυχῆς. β') Ὁ ἀνθρώπος εἶναι δίπους· ἐνταῦθα τὸ κατηγορούμενον δίπους ἀρμόζει ἐπὶ μόνου τοῦ σώματος. γ') Ὁ ἀνθρώπος εἶναι κτίσμα· ἐνταῦθα τὸ κατηγορούμενον κτίσμα ἀρμόζει καὶ εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ἅμα. Ὅταν λοιπὸν δὲ Θεὸς λέγῃ πρὸς τὸν Ἀδάμ, «Γῆ εἶναι», ἥτοι, Σὺ, ὃ Ἀδάμ, εἶσαι γῆ, ἐπειδὴ ἡ οὐσία τῆς γῆς καὶ ἡ τῆς ψυχῆς εἶναι ἀνομοιόταται, ἡ πρότασις ἐξηγεῖται ὡς ἑξῆς. Σὺ, Ἀδάμ, εἶσαι γῆ κατὰ τὸ σῶμα.

Ἡ κρίσις λοιπὸν τοῦ Θεοῦ δὲν κατηγορεῖ τὸ γῆινον ἐπὶ τῆς ψυχῆς· καὶ ὁ λόγος τῆς ἀγίας Γραφῆς δὲν σημαίνει ὅτι ἡ ψυχὴ ἐπλάσθη ἐκ τῆς γῆς, ἀλλὰ μόνον τὸ σῶμα. Μόνον ἡ παρερμηνεία τοῦ κ. συντάκτου τοῦ «Λόγου», βεβηλοῦσα τὴν ἐννοίαν τοῦ θεοῦ λόγου, ἰσχυρίζεται δι' ἀποδόσεως τῶν ἰδίων φρονημάτων εἰς τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς δὴθεν καὶ ἡ θεία Γραφή καὶ ὁ θεὸς λόγος διδάσκουσι χωματοψυχῶν. Ὅχι· ὁ θεὸς λόγος καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ κρίσις διδάσκουσι πᾶν τοῦναντίον· «Ἀδάμ, λέγει ὁ Θεός, γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει», ὅπερ ἐρμηνεύεται ὀρθῶς ἑξῆς: «Σὺ, ὃ Ἀδάμ, εἶσαι γῆινος κατὰ τὸ σῶμα, καὶ καταδικάζεσαι νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν γῆν, ἥτοι νὰ διαλυθῇς εἰς τὴν γῆν κατὰ τὸ σῶμα, χωριζομένης ἀπ' αὐτοῦ τῆς ψυχῆς. Τοῦτ' εἶστιν ὁ ἀνθρώπος καταδικάζεται εἰς θάνατον· διότι «τὰ ὀφώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος».

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι καθὼς τίθεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, παρομοίως κατεκάρσαν ἐν τῷ χωνεύτηρῳ τῆς λογικῆς ἀναλύσεως οἱ δύο συλλογισμοὶ τοῦ ἁγιοτήτου συναδέλφου τοῦ «Λόγου», ἀποδειχθέντες ἄχυρον, καὶ ὅχι ἀργυρὸς· ψεύδους καλῶντος, καὶ ὅχι χρυσοῦς ἀληθείας. Θὰ δυνήθῃ νὰ ἀντιλέξῃ εἰς ταῦτα εὐσυνειδήτως; Ἀδύνατον· διότι ἡ τοιαύτη ἐρμηνεία τοῦ εἶναι τῶν νοημάτων τῆς ἀγίας Γραφῆς βεβηλώσις, καὶ εἶναι ἐφάμαρτος ἀπόδοσις τῶν ἰδίων τοῦ κρίσεων εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τοὺς ἄλλους συλλογισμοὺς τοῦ κ. Μακράκη· πρέπει νὰ καταδείξωμεν ὅτι τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ταύτην ἀναίρουσι καὶ πάντες οἱ ἅγιοι πατέρες· διότι θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ ἀγαπήσῃ ποτὲ τὴν ἀλήθειαν μάλλον ἢ τὸ ἐγώ, ὡς ἀρμόζει· καὶ ὅτι θὰ κύβη ποτὲ τέλος πρὸ τῆς ἐκλάμπρου Βασιλείας τῶν εὐγενῶν ψυχῶν Μεγαλειότητος Ἀληθείας. Γένοιτο.

Κ. Α. Διαλυσμῆς.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Παρθενναγωγείου
Διαλυσμῆς

Κυριακὴ 5 Μαΐου ὥρ. 7 1)2—8 1)2 μ.μ. Π Δουληγέρης.

Ἐν Πειραιεὶ ἐν τῷ Ζαννεῖῳ Ὁρφανοτροφείῳ
Κυριακὴ 5 Μαΐου ὥρ. 4—5 μ.μ. Γ. Μακρῆς

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Α' Ζ. ΔΙΑΛΥΣΜΑ

88—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—86